

NHỮNG SỬA ĐỔI VÀ BỔ SUNG TRONG ĐIỀU LỆ ĐẢNG CỘNG SẢN TRUNG QUỐC KHÓA 18

NGUYỄN XUÂN CƯỜNG

Viện Nghiên cứu Trung Quốc

Từ ngày 8 đến 14-11-2012, Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ 18 ĐCS (ĐCS) Trung Quốc đã tiến hành tại Bắc Kinh, Trung Quốc. Một trong những kết quả của Đại hội là đã thông qua “Điều lệ ĐCS Trung Quốc” sửa đổi và bổ sung- Điều lệ ĐCS Trung Quốc khóa 18 (năm 2012-2017).

Điều lệ Đảng là bộ luật cơ bản của Đảng, quy định các nguyên tắc về tổ chức và hoạt động của Đảng. Điều lệ thể hiện lý luận, đường lối, phương châm chính sách, quy định chế độ và thể chế quan trọng của Đảng. Việc sửa đổi và bổ sung Điều lệ Đảng nhằm thích ứng trước đòi hỏi của tình hình, nhiệm vụ mới. Quá trình sửa đổi và bổ sung Điều lệ Đảng cũng chính là quá trình đổi mới lý luận, là quá trình thống nhất ý chí của toàn Đảng, là quá trình không ngừng nâng cao trình độ lãnh đạo và năng lực cầm quyền của Đảng.

1. Quá trình sửa đổi và bổ sung Điều lệ Đảng

Điều lệ của ĐCS Trung Quốc đã qua nhiều lần sửa đổi. Sau cải cách mở cửa, ĐCS Trung Quốc tiến hành sửa đổi lớn và bổ sung mới tại Đại hội XII năm 1982. Điều lệ của ĐCS Trung Quốc năm 1982 được coi là “Điều lệ mới”, bởi đây là Điều lệ được sửa đổi và bổ sung khi Trung Quốc kết thúc thời kỳ “cách mạng văn hóa”, bước vào thời kỳ cải cách mở cửa. Điều lệ ĐCS Trung Quốc năm 1982 đã bỏ đi những nội dung “tả khuynh” được đưa vào từ Đại hội 9, Đại hội 10, Đại hội 11; kế thừa một số nội dung của Đại hội 7, Đại hội 8 ĐCS Trung Quốc. Điều lệ 1982 lần đầu tiên quy định rõ Đảng phải hoạt động trong khuôn khổ Hiến pháp và pháp luật, cấm mọi hình thức sùng bái cá nhân. Điều lệ 1982 lần đầu tiên đưa ra mục tiêu “xây dựng Chủ nghĩa xã hội có đặc sắc Trung Quốc”; quy định đứng đầu BCH Trung ương là Tổng

Bí thư; Tổng Bí thư được bầu từ Thường vụ Bộ Chính trị; bỏ chức Chủ tịch và Phó Chủ tịch Đảng¹. *Sửa đổi bổ sung lần thứ nhất* từ cải cách mở cửa được tiến hành tháng 11-1987 tại Đại hội XIII, với nội dung quan trọng là trình bày một cách hệ thống về lý luận giai đoạn đầu CNXH, khái quát đường lối cơ bản của Đảng trong giai đoạn đầu, xác định chiến lược “Ba bước đi” trong phát triển kinh tế, xã hội; thực hiện chế độ bầu cử có số dư². *Sửa đổi bổ sung lần thứ 2* được thông qua tháng 10-1992 tại Đại hội XIV với nội dung quan trọng là khẳng định “giai đoạn đầu của Chủ nghĩa xã hội” và đường lối “một Trung tâm, hai điểm cơ bản” (lấy xây dựng kinh tế làm trung tâm, kiên trì 4 nguyên tắc cơ bản, kiên trì cải cách mở cửa)³. *Sửa đổi bổ sung lần thứ 3* được sửa đổi, bổ sung tháng 9-1997 tại Đại hội XV với việc xác lập lý luận Đặng Tiểu Bình là tư tưởng chỉ đạo của ĐCS Trung Quốc⁴. *Sửa đổi bổ sung lần thứ 4* được thông qua tháng 11-2002 tại Đại hội XVI với việc đưa tư tưởng quan trọng “Ba đại diện” trở thành tư tưởng chỉ đạo của Đảng⁵. *Sửa đổi bổ sung lần thứ 5* được thông qua tại Đại hội XVII tháng 10 – 2007 đưa “Quan niệm phát triển khoa học” vào Điều lệ Đảng. Điều lệ được thông qua tại Đại hội XVIII là lần *sửa đổi bổ sung thứ 6* kể từ Điều lệ ĐCS Trung Quốc năm 1982, là lần thứ 18 kể từ khi ĐCS Trung Quốc ra đời⁶.

Tháng 1-2012, trong quá trình trưng cầu ý kiến về chủ đề của Đại hội 18, nhiều địa phương và ban ngành đã kiến

nghị về sửa đổi bổ sung Điều lệ Đảng. Bộ Chính trị đã nghiên cứu và quyết định thành lập Ban sửa đổi bổ sung Điều lệ Đảng. Đồng chí Tập Cận Bình được cử làm Trưởng ban Ban sửa đổi và bổ sung Điều lệ Đảng. Ngày 25 tháng 7, Ban sửa đổi bổ sung Điều lệ Đảng đã họp hội nghị lần thứ nhất. Ngày 4-9-2012, phương án sửa đổi bổ sung được đưa ra lấy ý kiến trong phạm vi nhất định ở các địa phương, các ban ngành. Sau đó nhận được 4015 người góp ý⁷. Các ý kiến được quy nạp về 119 điểm then chốt (vấn đề)⁸. Hội nghị Trung ương 7 khóa 17 đã nêu ra phương án sửa đổi bổ sung trình Đại hội toàn quốc. Ngày 14 tháng 11, Đại hội đại biểu toàn quốc đã thông qua phương án sửa đổi bổ sung. Trải qua 105 ngày bàn thảo, cuối cùng, Đại hội 18 đã thông qua Điều lệ với 30 điểm sửa đổi và bổ sung.

2. Những điều sửa đổi và bổ sung chính

(1). *Định vị và luận giải rõ Quan niệm phát triển khoa học, đưa Quan niệm phát triển khoa học trở thành tư tưởng chỉ đạo*, đây có thể coi là điểm nhấn của lần sửa đổi và bổ sung lần này.

Điều lệ cũ (Đại hội 17) viết: ĐCS Trung Quốc lấy chủ nghĩa Mác Lênin, tư tưởng Mao Trạch Đông, lý luận Đặng Tiểu Bình, tư tưởng quan trọng “Ba đại diện” làm chỉ nam hành động.

Điều lệ sửa đổi bổ sung mới (Đại hội 18) viết: ĐCS Trung Quốc lấy chủ nghĩa Mác Lênin, tư tưởng Mao Trạch Đông, lý luận Đặng Tiểu Bình, tư tưởng quan trọng “Ba đại diện” và Quan niệm phát triển khoa học làm chỉ nam hành động⁹.

Điều lệ (Đại hội 17) viết: “Từ Đại hội 16 đến nay, Trung ương Đảng kiên trì sự chỉ đạo của lý luận Đặng Tiểu Bình và tư tưởng quan trọng “Ba đại diện”, căn cứ theo yêu cầu phát triển mới, tập trung trí tuệ của toàn Đảng, nêu ra quan niệm phát triển khoa học lấy con người làm gốc, phát triển toàn diện hài hòa, bền vững. Quan niệm phát triển khoa học là lý luận khoa học kế thừa chủ nghĩa Mác Lênin, tư tưởng Mao Trạch Đông, lý luận Đặng Tiểu Bình, tư tưởng quan trọng “Ba đại diện”, vừa tiến cùng thời đại, là phương châm chỉ đạo quan trọng đối với phát triển kinh tế xã hội đất nước, là tư tưởng chiến lược trọng đại phải kiên trì và quán triệt trong phát triển CNXH đặc sắc Trung Quốc.

Điều lệ (Đại hội 18) viết: “từ Đại hội 16 đến nay, *những người cộng sản Trung Quốc đại diện chính là đồng chí Hồ Cẩm Đào* kiên trì sự chỉ đạo của lý luận Đặng Tiểu Bình, tư tưởng quan trọng “Ba đại diện”, căn cứ theo yêu cầu phát triển mới, *nhận thức sâu sắc và trả lời được các vấn đề to lớn là phát triển như thế nào và ra sao trước tình hình mới, đã hình thành nên* Quan niệm phát triển khoa học lấy con người làm gốc, phát triển toàn diện hài hòa và bền vững. Quan niệm phát triển khoa học là lý luận khoa học kế thừa chủ nghĩa Mác Lênin, tư tưởng Mao Trạch Đông, lý luận Đặng Tiểu Bình, tư tưởng quan trọng “Ba đại diện”, vừa tiến cùng thời đại, *là thể hiện tập trung về thế giới quan và phương pháp luận phát triển của chủ nghĩa Mác,*

là thành quả mới nhất của quá trình Trung Quốc hóa chủ nghĩa Mác, là kết tinh trí tuệ tập thể của ĐCS Trung Quốc, là tư tưởng chỉ đạo phải kiên trì và quán triệt trong phát triển chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc¹⁰.

(2) *Luận giải rõ nội dung thành tựu xây dựng CNXH đặc sắc Trung Quốc:* Điều lệ sửa đổi bổ sung (Đại hội 18) viết: “Nguyên nhân cơ bản của tất cả thành tích và tiến bộ mà chúng ta giành được từ cải cách mở cửa, chung quy lại là: mở ra con đường XHCN đặc sắc Trung Quốc, hình thành nên hệ thống lý luận XHCN đặc sắc Trung Quốc, *xác lập được chế độ CNXH đặc sắc Trung Quốc.* Các đồng chí trong toàn Đảng phải trân trọng hơn, kiên trì dài lâu và không ngừng phát triển con đường đó, hệ thống lý luận đó, *chế độ đó,...*”.

Xác định chế độ XHCN đặc sắc Trung Quốc là nội dung mới, có ý nghĩa quan trọng trong nâng cao nhận thức về CNXH đặc sắc Trung Quốc, tăng cường tính tự giác và kiên định. Chế độ XHCN đặc sắc Trung Quốc là bảo đảm cơ bản, con đường XHCN đặc sắc Trung Quốc là chặng đường thực hiện, hệ thống lý luận CNXH đặc sắc Trung Quốc là kim chỉ nam hành động. “Con đường”, “Lý luận” và “Chế độ” là ba thành tố cấu thành cơ bản và thống nhất của sự nghiệp XHCN đặc sắc Trung Quốc.

Báo cáo Đại hội XVIII của Đảng chỉ rõ: “*Con đường XHCN đặc sắc Trung Quốc* chính là dưới sự lãnh đạo của ĐCS Trung Quốc, xuất phát từ tình hình cơ

bản trong nước, lấy xây dựng kinh tế làm trung tâm, kiên trì bốn nguyên tắc cơ bản, kiên trì cải cách mở cửa, giải phóng và phát triển sức sản xuất xã hội, xây dựng kinh tế thị trường XHCN, chính trị dân chủ XHCN, văn hoá tiên tiến XHCN, xã hội hài hoà XHCN, văn minh sinh thái XHCN, thúc đẩy sự phát triển toàn diện của con người, từng bước thực hiện toàn thể nhân dân cùng giàu có, xây dựng đất nước hiện đại hoá XHCN giàu mạnh, dân chủ, văn minh, hài hoà. *Hệ thống lý luận XHCN đặc sắc Trung Quốc* chính là bao gồm lý luận Đặng Tiểu Bình, tư tưởng quan trọng 'Ba đại diện', Quan niệm phát triển khoa học, là sự kiên trì và phát triển chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Mao Trạch Đông. *Chế độ XHCN đặc sắc Trung Quốc* chính là chế độ chính trị cơ bản của chế độ Đại hội đại biểu nhân dân, là chế độ chính trị cơ bản bao gồm các chế độ như chế độ hợp tác đa đảng và hiệp thương chính trị, chế độ tự trị khu vực dân tộc và chế độ tự trị quần chúng ở cơ sở do DCS lãnh đạo, là hệ thống pháp luật XHCN đặc sắc Trung Quốc, chế độ kinh tế cơ bản lấy chế độ công hữu làm chủ thể, kinh tế nhiều thành phần sở hữu cùng phát triển, cùng với các chế độ cụ thể như thể chế kinh tế, thể chế chính trị, thể chế văn hoá, thể chế xã hội được xây dựng trên nền tảng những chế độ đó".

(3). *Nhấn mạnh nội dung kiên trì cải cách mở cửa.* Điều lệ bổ sung: "*Chỉ có cải cách mở cửa mới phát triển được Trung Quốc, phát triển CNXH, phát triển chủ nghĩa Mác*".

(4). *Bổ cục tổng thể mới của CHXH đặc sắc Trung Quốc.* Đưa văn minh sinh thái, cùng với xây dựng kinh tế, xây dựng chính trị, xây dựng văn hóa, xây dựng xã hội, trở thành 1 trong 5 nhân tố trong bố cục tổng thể, làm cho bố cục tổng thể hoàn thiện hơn, làm cho vị trí của xây dựng văn minh sinh thái nằm ở vị trí chiến lược rõ nét hơn.

Về văn minh sinh thái, Điều lệ bổ sung: "ĐCS Trung Quốc lãnh đạo nhân dân xây dựng văn minh sinh thái XHCN. Xây dựng ý niệm văn minh sinh thái tôn trọng tự nhiên, thuận theo tự nhiên, bảo vệ tự nhiên, kiên trì quốc sách cơ bản tiết kiệm tài nguyên, bảo vệ môi trường..., tạo môi trường sinh sống tốt lành cho nhân dân, thực hiện sự phát triển bền vững của dân tộc Trung Hoa".

(5). *Đưa ra yêu cầu mới về xây dựng Đảng.* Điều lệ bổ sung: "Tăng cường xây dựng năng lực cầm quyền của Đảng, xây dựng tính tiên tiến, tính thuần khiết,...thúc đẩy xây dựng Đảng về tư tưởng, tổ chức, tác phong, chế độ, phòng chống tham nhũng tha hóa, nâng cao toàn diện trình độ khoa học hóa trong xây dựng Đảng, xây dựng Đảng trở thành chính Đảng Mácxít kiểu học tập, phục vụ và đổi mới.

(6) *Một số điểm bổ sung khác:* Về xây dựng văn hóa, Điều lệ bổ sung "xây dựng cường quốc văn hóa XHCN. Tăng cường xây dựng hệ thống giá trị cốt lõi XHCN,..";

Về xây dựng Đảng, Điều lệ bổ sung "tôn trọng địa vị chủ thể của đảng viên"..

“tăng cường giám sát đối với cán bộ lãnh đạo chủ chốt”,...

3. Mấy nhận xét

Việc sửa đổi, bổ sung Điều lệ Đảng chính là thuận theo trào lưu thời đại, nắm bắt quy luật tiến lên. Sửa đổi và bổ sung Điều lệ Đảng là thúc đẩy đổi mới lý luận, tiến cùng thời đại về tư tưởng chỉ đạo, là yêu cầu thúc đẩy sự nghiệp phát triển của Đảng với đất nước, là yêu cầu đẩy mạnh hơn nữa xây dựng Đảng¹¹.

Điều lệ sửa đổi và bổ sung được thông qua thể hiện sự nhất trí, đồng thuận trong toàn Đảng về các điểm được sửa đổi, bổ sung. Nghị quyết về thông qua Điều lệ Đảng sửa đổi và bổ sung nhấn mạnh: Tổ chức Đảng các cấp, các đồng chí trong toàn Đảng phải học tập, tuân thủ, quán triệt, bảo vệ tốt hơn Điều lệ Đảng, kiên trì Đảng phải quản lý Đảng, nghiêm minh, tăng cường hơn nữa xây dựng năng lực cầm quyền, tính tiên tiến và tính thuần khiết...¹².

Việc đề xuất Quan niệm phát triển khoa học đã trải qua gần chục năm để xướng và kiểm nghiệm thực tế. Trải qua quá trình đó, nội dung và vai trò sẽ được biểu đạt như thế nào trong giai đoạn mới là điểm mà nhiều người quan tâm. Nhà nghiên cứu Thạch Trọng Tuyển cho rằng, sau 10 năm, Đại hội 18 (lần này) có nêu nội dung mới về Quan niệm phát triển khoa học hay không trở thành điểm quan tâm của nhiều người¹³.

Hội nghị Trung ương 3 khóa XVI của ĐCS Trung Quốc (tháng 10- 2003) thông qua “Quyết định về mấy vấn đề hoàn

thiện thể chế kinh tế thị trường XHCN”, đã nêu ra Quan niệm phát triển khoa học. Hội nghị Trung ương 5 khóa XVI (tháng 10-2005) thông qua “Kiến nghị của Trung ương ĐCS Trung Quốc về chế định quy hoạch phát triển kinh tế và xã hội 5 năm lần thứ XI”, nêu ra nội dung phải kiên trì lấy Quan niệm phát triển khoa học để thống lĩnh toàn cục phát triển kinh tế, xã hội. Từ Đại hội XVI (2002) đến nay, Trung Quốc gương cao ngọn cờ phát triển một cách khoa học. “Năm tính toán tổng thể” trở thành nhận thức chung của lãnh đạo các cấp và được thực hiện ở nhiều địa phương. Đại hội XVII đã đưa “Quan niệm phát triển khoa học” vào “hệ thống lý luận về Chủ nghĩa xã hội (CNXH) đặc sắc Trung Quốc”, đặt ngang hàng với lý luận Đặng Tiểu Bình, tư tưởng quan trọng “Ba đại diện”. Báo cáo Chính trị Đại hội XVII nêu rõ: “Quan niệm phát triển khoa học là *sự kế thừa và phát triển* tư tưởng quan trọng về sự phát triển của tập thể lãnh đạo Trung ương thế hệ thứ ba; là *sự thể hiện tập trung* thế giới quan, phương pháp luận về sự phát triển của chủ nghĩa Mác; là *lý luận khoa học* vừa kế thừa, vừa tiến cùng thời đại cùng với chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Mao Trạch Đông, lý luận Đặng Tiểu Bình và tư tưởng quan trọng “Ba đại diện”; là *phương châm chỉ đạo quan trọng* trong phát triển kinh tế xã hội Trung Quốc; là tư tưởng chiến lược to lớn cần phải kiên trì và quán triệt trong phát triển CNXH đặc sắc Trung Quốc.” Đại hội 18 chính thức đưa Quan niệm phát triển khoa học trở thành tư tưởng chỉ đạo.

Thành tựu của Trung Quốc hơn 30 năm qua đạt được là nhờ cải cách mở cửa. Sự phát triển của Trung Quốc hiện tại và tương lai cũng đều phải dựa vào cải cách mở cửa. Ngay từ Đại hội 17 ĐCS Trung Quốc đã khẳng định “chỉ có cải cách mở cửa mới phát triển Trung Quốc, phát triển CNXH, phát triển chủ nghĩa Mác”¹⁴. Điều này chính là tổng kết sâu sắc kinh nghiệm cơ bản của Trung Quốc trong thời kỳ cải cách mở cửa, là quá trình không ngừng nâng cao nhận thức về quy luật cầm quyền của ĐCS Trung Quốc, về quy luật xây dựng CNXH, quy luật phát triển của xã hội loài người. Đây còn là phương hướng mà Trung Quốc phải kiên trì, phù hợp với trào lưu thời đại, là ý Đảng lòng dân¹⁵. Năm 2008, kỷ niệm 30 năm Hội nghị Trung ương 3 khóa 11 về quyết sách cải cách mở cửa, Tổng Bí thư, Chủ tịch Hồ Cẩm Đào đã phát biểu “cải cách mở cửa là sự lựa chọn then chốt quyết định vận mệnh Trung Quốc ngày nay, là con đường tất yếu để phát triển CNXH đặc sắc Trung Quốc, thực hiện sự phục hưng vĩ đại của dân tộc Trung Hoa”¹⁶. Cải cách mở cửa không thể dừng lại, “thà cải cách không hoàn mỹ còn hơn khủng hoảng không cải cách”¹⁷. Chính vì vậy, “chỉ có cải cách mở cửa mới có thể phát triển Trung Quốc, phát triển CNXH, phát triển chủ nghĩa Mác” mới được chính thức đưa vào Điều lệ Đảng.

Bước sang thập niên thứ hai của thế kỷ XXI, Trung Quốc đứng trước thách thức tái cấu trúc nền kinh tế sau khủng

hoảng kinh tế thế giới. Phương thức tăng trưởng dựa vào tiêu tốn tài nguyên, giá nhân công rẻ không thể duy trì dài lâu. Tăng trưởng dựa vào xuất khẩu đã giảm xuống từ năm 2008. Thể chế kinh tế thị trường còn chưa hoàn thiện, mô hình và phương thức phát triển của Trung Quốc trong thập niên đầu thế kỷ XXI, đặc biệt là sau khủng hoảng tài chính tiền tệ thế giới từ năm 2008 đặt ra những yêu cầu mới đối với cải cách và phát triển ở Trung Quốc. Phương thức tăng trưởng trong thời gian tới sẽ là sự kết hợp giữa dựa vào xuất khẩu và mở rộng tăng nhu cầu trong nước đặc biệt là kích cầu tiêu dùng trong nước. Tuy nhiên, mức thu nhập của người dân Trung Quốc còn thấp, thu nhập tăng chậm và thói quen tích lũy của người dân, đặc biệt là an sinh xã hội còn được bảo đảm vững chắc. Do vậy, tăng trưởng dựa vào kích cầu nội địa, đặc biệt là tiêu dùng vẫn còn là một thách thức lớn. Việc chuyển biến phương thức phát triển sẽ có những tác động nhất định tới tiến trình cải cách và phát triển ở Trung Quốc. Trọng tâm của cải cách, xây dựng hiện đại hóa của Trung Quốc sẽ mở rộng từ kinh tế sang xã hội, chính trị. Việc chuyển đổi mô hình phát triển, cải cách xã hội đòi hỏi ĐCS Trung Quốc phải chuyển đổi phương thức lãnh đạo và cầm quyền. Những điều trên, đòi hỏi Trung Quốc phải xác định rõ tư tưởng chỉ đạo, kim chỉ nam hành động, bố cục chiến lược trong xây dựng CNXH đặc sắc Trung Quốc.

Về xây dựng đảng, tại Lễ kỷ niệm 90 năm thành lập ĐCS Trung Quốc (1-7-

1921 ~ 1-7-2011), Tổng Bí thư (khóa 17) Hồ Cẩm Đào đã khái quát cho rằng ĐCS Trung Quốc đang phải đối mặt với “bốn thách thức lớn” cùng với “bốn nguy cơ lớn”. “Bốn thách thức lớn” bao gồm: Đảng cầm quyền, cải cách mở cửa, kinh tế thị trường và môi trường bên ngoài. “Bốn nguy cơ lớn” bao gồm: Tinh thần buông thả, năng lực (cầm quyền) yếu, xa rời quần chúng và tham nhũng tiêu cực¹⁸. Trước thêm Đại hội 18, ngày 23-7-2012, Tổng Bí thư (khóa 17) ĐCS Trung Quốc Hồ Cẩm Đào cho rằng: Phân tích tổng hợp tình hình trong ngoài nước hiện nay, chúng ta đang đứng trước những cơ hội chưa từng có, đồng thời cũng *đối mặt với những thách thức chưa từng có*¹⁹.

Việc đề ra những yêu cầu mới trong xây dựng Đảng được nêu ra xuất phát từ tình hình mới nêu trên, trên cơ sở thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 khóa 17 và được Báo cáo chính trị Đại hội 18 trình bày, thảo luận và đưa vào Điều lệ.

ĐCS Trung Quốc đang nỗ lực hướng tới mục tiêu “xây dựng toàn diện xã hội khá giả khi ĐCS Trung Quốc thành lập tròn 100 năm, xây dựng thành công quốc gia hiện đại hoá XHCN giàu mạnh, dân chủ, văn minh, hài hoà khi CHND Trung Hoa tròn 100 năm”²⁰. Song, làm tốt công việc của Trung Quốc, mấu chốt là ở Đảng²¹. Điều lệ sửa đổi và bổ sung được Đại hội 18 thông qua là “khuôn khổ pháp luật” cho định hướng trên, thể hiện trí tuệ và ý chí của những người cộng sản Trung Quốc.

CHÚ THÍCH:

¹ <http://bj.people.com.cn/n/2012/1115/c14545-17721590.html>

² http://news.xinhuanet.com/ziliao/2005-03/02/content_2637610.htm

³ Điều lệ ĐCS Trung Quốc 1992 (<http://cpc.people.com.cn/GB/64162/71380/71387/1588/4854582.html>)

⁴ http://news.xinhuanet.com/ziliao/2003-01/21/content_698625.htm

⁵ http://news.xinhuanet.com/ziliao/2003-01/21/content_698625.htm

⁶ http://history.gmw.cn/2012-11/19/content_5728508_3.htm

⁷ http://news.xinhuanet.com/18cpcnc/2012-11/07/c_113631300.htm

⁸ <http://news.sina.com.cn/c/2012-11-22/055925634342.shtml>

⁹ http://news.xinhuanet.com/18cpcnc/2012-11/18/c_113714762.htm

¹⁰ http://news.xinhuanet.com/18cpcnc/2012-11/18/c_113714762.htm

¹¹ <http://news.sina.com.cn/c/2012-11-21/213325631983.shtml>

¹² http://news.xinhuanet.com/18cpcnc/2012-11/14/c_113690949.htm

¹³ <http://yangtan.people.com.cn/n/2012/1115/c147550-19594260.html>

¹⁴ Báo cáo Chính trị ĐH 17 ĐCS Trung Quốc. <http://news.sohu.com/20080218/n255201831.shtml>

¹⁵ Bài phát biểu của Hồ Cẩm Đào tại Lễ kỷ niệm 30 năm HNTW3 khóa 11 (<http://www.chinanews.com/gn/news/2008/12-18/1492872.shtml>)

¹⁶ 人民日报 2012 年 02 月 23 日: “宁要不完美的改革不要不改革的危机”

¹⁷ <http://cpc.people.com.cn/90nian/GB/224164/15052968.html>

¹⁸ http://www.china.com.cn/policy/txt/2012-07/24/content_25992401.htm

¹⁹ 胡锦涛在中国共产党第十八次全国代表大会上的报告, 人民日报, 2012 年 11 月 18 日

²⁰ <http://cpc.people.com.cn/GB/164113/15049334.html>